

Sygn. akt VI GC 353/15 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2015 roku

Sąd Rejonowy w Słupsku Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodnicząca SSR Aleksandra Fons

Protokolant Agata Jasiul – Markowska

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2015 roku w S.

na rozprawie sprawy

z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko R. P.

o zapłatę

powództwo oddała.

Sygn. akt VI GC 353/15 upr

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniósł pozew przeciwko R. P. o zapłatę kwoty 296,33 złotych z odsetkami i kosztami procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwany w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawarł umowę o świadczenie usług drogą elektroniczną z (...) Sp. z o.o. będącej operatorem serwisu (...).pl. (...) polegała na wykonaniu strony internetowej, jej pozycjonowaniu w Internecie oraz popularyzacji. Nadto powód dochodzi zapłaty należności w wysokości 40 euro (167,06 złotych) tytułem zryczałtowanej opłaty ze koszty odzyskiwania należności.

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 19 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie nakazał pozwanemu R. P. w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłacić powodowi kwotę 296,33 zł z odsetkami ustawowymi oraz kwotę 94,20 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Pozwany R. P. w sprzecznie wniósł o oddalenie powództwa. Zaprzeczył by między stronami doszło do zawarcia umowy. (...) został utworzony bez jego zgody i wiedzy, a dane w nim umieszczone są wadliwe. Wskazał nadto, słuchany wyjaśniająco, iż dane umieszczone w internacie są błędne, nigdy bowiem nie prowadził działalności gospodarczej przy ul. (...), a co więcej nie zamieszkuje tam od 5 lat.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą

w G. zajmuje się m.in. publikacją reklamy, a także budowaniem stron internetowych i ich udostępnianiem w sieci Internet (pozycjonowanie).

R. P. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe (...) w S. przy ul. (...).

/bezsporne/

Na stronie A..pl widnieją dane firmy (...) ul. (...) S. oraz adres e-mail i adres strony internetowej www.arto.com.pl. (...) również wskazania co do profilu działalności gospodarczej: rury karbowane, nierdzewne, worki jutowe, tkanina jutowa, hydraulika siłowa, woda zdemineralizowana, pneumatyka.

/bezsporne, a nadto dowód: formularz strony – k. 29/

Zgodnie z pkt 3.1 Regulaminu strony A..pl treść strony wprowadzana jest przez Użytkownika. Użytkownicy publikujący dane w zakresie w którym obowiązuje opłata winni są do wniesienia tej opłaty. (pkt 4.1)

Zgodnie z pkt 4.6 Użytkownik może zostać obciążony opłatą tylko po wcześniejszym wyrażeniu przez użytkownika woli rozpoczęcia lub kontynuacji współpracy. Wyrażenie woli przez użytkownika następuje przez: a) zamówienie usług drogą pisemną, e-mail bądź telefonicznie, b) wniesienie opłaty przez użytkownika lub c) wprowadzenie przez użytkownika danych w zakresie płatnym w odpowiedzi na ofertę operatora.

/dowód: regulamin – k. 27-28/

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. w dniu 27 lutego 2014 r. wystawiła fakturę VAT nr (...) za stronę pozycjonowanie na kwotę 121,77 zł brutto na (...) Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe ul. (...) S., nie podając numeru NIP podmiotu.

/dowód: faktura VAT – k. 25/

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umową przelewu wierzytelności z dnia 25 czerwca 2014 r. nabyła od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. wierzytelności objętą fakturą VAT nr (...).

/dowód: umowa powierniczego przelewu wierzytelności – k. 32-33/

Powód pismem z dnia 8 września 2014 r., wysłanym na adres (...) Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe ul. (...), (...)-(...) S. poinformował pozwanego o przeniesieniu wierzytelności i wezwał pozwanego do uregulowania należności wynikającej z faktury VAT (...).

/dowód: przesądowe wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania – k. 34/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2).

Powód na podstawie umowy przelewu wierzytelności powódka przejęła od (...) Spółki z o.o. w G., będącej operatorem serwisu (...).pl, wierzytelność wynikającą ze spornej faktury.

Powód jako podstawę swojego roszczenia wskazywał fakturę VAT z dnia 27 lutego 2014 r. wystawionej w związku z zawartą pomiędzy cedentem a pozwanym umowy o świadczenie usług drogą elektroniczną uregulowaną w ustawie z dnia

18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U.2013.1422 j.t.) – zwanej dalej ustawą.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 4 ustawy przez świadczenie usług drogą elektroniczną należy rozumieć wykonanie usługi świadczonej bez jednoczesnej obecności stron (na odległość) poprzez przekaz danych na indywidualne żądanie usługobiorcy, przesyłanej i otrzymywanej za pomocą urządzeń do elektronicznego przetwarzania, włącznie z kompresją cyfrową, i przechowywania danych, która jest w całości nadawana, odbierana lub transmitowana za pomocą sieci telekomunikacyjnej.

Zgodnie z art. 11 ustawy w sprawach nieuregulowanych w ustawie do świadczenia usług drogą elektroniczną, w szczególności do składania oświadczeń woli w postaci elektronicznej, stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego oraz innych ustaw. Istotnym jest wprowadzenie w art. 66 § 2 k.c. dodatkowy obowiązek informacyjnego spoczywającego na przedsiębiorcy, który składa ofertę w postaci elektronicznej. Przedsiębiorca taki jest obowiązany przed zawarciem umowy m.in. poinformować drugą stronę w sposób jednoznaczny i zrozumiały o czynnościach technicznych składających się na procedurę zawarcia umowy (pkt 1), skutkach prawnych potwierdzenia przez drugą stronę otrzymania oferty (pkt 2), zasadach i sposobach utrwalania, zabezpieczenia i udostępniania przez przedsiębiorcę drugiej stronie treści zawieranej umowy (pkt 6 3), metodach i środkach technicznych służących wykrywaniu i korygowaniu błędów we wprowadzanych danych, które jest obowiązany udostępnić drugiej stronie (pkt 4).

Pozwany kwestionował w przedmiotowej sprawie fakt zawarcia umowy. Wskazywał, iż nie korzystał z portalu internetowego A.pl otrzymał jedynie informację na adres e-mail zawierającą informacje o umieszczeniu oferty na portalu A.pl (...) dokonywał edycji strony i naniósł żadnych zamian. Wskazał nadto, iż dane umieszczone w internecie są błędne, nigdy bowiem nie prowadził działalności gospodarczej przy ul. (...), a co więcej nie zamieszkuje tam od 5 lat.

Istotnym zatem w pierwszej mierze jest ustalenie czy w ogóle doszło do zawarcia odpłatnej umowy o świadczenie usług drogą elektroniczną, a w szczególności, czy informacje zamieszczone na portalu internetowym należącym do powoda stanowiły ofertę zawarcia umowy oraz czy pozwany złożył oświadczenie woli w postaci elektronicznej o przyjęciu oferty powoda.

Ofertą w postaci elektronicznej jest takie oświadczenie woli przedsiębiorcy (art. 66¹ § 2 k.c.) złożone w sieci teleinformatycznej - na stronach internetowych www, które wyraża stanowczą wolę zawarcia umowy, określając przy tym jej istotne postanowienia. Ważną okolicznością jest przy tym treść przepisu art. 8 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, zgodnie z którym usługodawca ma obowiązek określić regulamin świadczenia usług drogą elektroniczną (pkt 1) oraz nieodpłatnie udostępnić usługobiorcy regulamin przed zawarciem umowy o świadczenie takich usług, a także - ale tylko na żądanie usługobiorcy, w taki sposób który umożliwia pozyskanie, odtwarzanie i utrwalanie treści regulaminu za pomocą systemu teleinformatycznego, którym posługuje się usługobiorca. Konsekwencją nieudostępnienia usługobiorcy we wskazany sposób treści regulaminu jest to, że nie jest on związany tymi postanowieniami regulaminu.

Zgodnie z pkt 3 art. 8 ustawy, regulamin określa w szczególności rodzaje i zakres usług świadczonych drogą elektroniczną, warunki świadczenia usług drogą elektroniczną (w tym wymagania techniczne niezbędne do współpracy z systemem teleinformatycznym, którym posługuje się usługodawca i zakaz dostarczania przez usługobiorcę treści o charakterze bezprawnym), warunki zawierania i rozwiązywania umów o świadczenie usług drogą elektroniczną, tryb postępowania reklamacyjnego. W punkcie 4 art. 8 ustawy, na usługodawcę nałożono obowiązek świadczenia usług drogą elektroniczną zgodnie z regulaminem.

Powyższe zatem wskazuje, iż przed rozpoczęciem świadczenia usług drogą elektroniczną usługodawca zobowiązany jest do sporządzenia regulaminu, na podstawie którego świadczone będą usługi i który powinien udostępnić usługobiorcom przed zawarciem umowy. (art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy). Regulamin ten należy uznać za wzorzec umowny w rozumieniu art. 384 k.c, co oznacza, że musi być przede wszystkim doręczony przy zawarciu umowy (art. 384 § 1 k.c), a gdy posługiwanie się nim jest w stosunkach danego rodzaju zwyczajowo przyjęte, wiąże on także wtedy, gdy strona mogła się z nim z łatwością zapoznać (art. 384 § 2 k.c).

Powód dla wykazania, że pozwany zarejestrował się na portalu zaakceptował regulamin i wypełnił rubryki wskazujące na zawarcie odpłatnej umowy, przedłożył jednak tylko wydruk komputerowej rejestracji na portalu, natomiast na okoliczność istnienia zobowiązania przedłożył fakturę VAT, która została wystawiona na wadliwy adres, bez wskazania nr NIP.

Analiza dowodów zaofiarowanych przez powoda nie pozwala na przyjęcie, iż pozwanego z (...) Spółkę z o.o. łączyła odpłatna umowa o świadczenie usług drogą elektroniczną.

W myśl ogólnej zasady wyrażonej w art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Obowiązek przedstawiania dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na tej stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne. Samo zaprzeczenie okolicznościom dokonane przez stronę procesową wywołuje ten skutek, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy fakty stają się sporne i muszą być udowodnione, zaś w razie ich nieudowodnienia Sąd oceni je na niekorzyść strony, na której spoczywał ciężar dowodu, chyba że miał możliwość przekonać się o prawdziwości tych twierdzeń na innej podstawie /vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 1975 r., wydane w sprawie III CRN 26/75, opubl. LEX nr 7692/. Sąd nie ma natomiast obowiązku działania w zastępstwie strony i dopuszczenia dowodu z urzędu nie wskazanego przez stronę, czy też przez jej pełnomocnika procesowego /vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2000 r., wydane w sprawie II CKN 1322/00, opubl. LEX nr 51967, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2000 r., wydany w sprawie III CKN 567/98, opubl. LEX nr 52772, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 1998 r., wydany w sprawie II UKN 182/98, opubl. OSNP 1999/17/556/. Regulacja ta dotyczy wszelkich okoliczności faktycznych, wyjąwszy te, które są powszechnie znane (art. 228 § 1 k.p.c.), znane sądowi z urzędu (art. 228 § 2 k.p.c.), przyznane przez stronę przeciwną w sposób wyraźny (art. 229 k.p.c.) lub dorozumiany (art. 230 k.p.c.), a także tych, które można wyprowadzić w drodze wnioskowania z innych, udowodnionych już faktów (art. 231 k.p.c.).

Z przedłożonego przez powoda regulaminu nie wynika w szczególności jaka była jego treść regulaminu w dacie zawierania rzekomej umowy przez strony. Brak jest nadto potwierdzenia, że regulamin w treści przez niego przedłożonej był dostępny na jego stronie internetowej w dacie korzystania z niej przez pozwanego.

W regulaminie przedstawionym przez powoda brakowało wskazania daty jego sporządzenia i okresu obowiązywania.

Powód twierdził, że pozwany zaakceptował złożoną mu przez ofertę (...) Spółkę z o.o. w G. poprzez złożenie oświadczenia woli w postaci elektronicznej, tj. zarejestrował się na stronie internetowej, zaakceptował regulamin i potwierdził rejestrację klikając na link aktywacyjny przesłany mu za pomocą poczty elektronicznej. Pozwany konsekwentnie w toku procesu zaprzeczał by dokonywał jakichkolwiek rejestracji na stronie. Wskazał, iż sprawdziła jedynie dane po tym jak otrzymał fakturę w korespondencji e-maili z informacją o stworzonej ofercie.

Powód w tym zakresie nie zaofiarował żadnego dowodu, pozwalającego na uznanie, że doszło do aktywacji profilu pozwanego jako użytkownika portalu. Taka informacja nie wynika w szczególności z wydruku komputerowej rejestracji. Nie wiadomo bowiem, czy informacje z formularza widoczne na wydruku rejestracji dostępne są dla administratora systemu już w momencie ich wprowadzenia czy dopiero po ich zatwierdzeniu przez oddania loginu i hasła przez użytkownika. Niewykazanie tej okoliczności, podważa powoływanie się na fakt złożenia przez pozwanego oświadczenia woli o zawarciu umowy danej treści w postaci elektronicznej, a tym bardziej jej płatnej opcji.

W przedmiotowej sprawie istotnym pozostawało, również czy (...) Spółka z o.o. w G. złożyła pozwanemu ofertę zawarcia umowy w rozumieniu art. 66 k.c, a także czy samo wypełnianie formularza na stronie internetowej, doprowadziło do złożenia oświadczenia woli o przyjęciu oferty, zgodnie bowiem z przepisem art. 66¹ § 1 kc, oferta złożona w postaci elektronicznej wiąże składającego, jeżeli druga strona niezwłocznie potwierdzi jej otrzymanie.

Potwierdzenie otrzymania oferty należy jednakże odróżnić od przyjęcia oferty. Oblat może bowiem następnie ofertę przyjąć, odrzucić bądź też ją przyjąć z zastrzeżeniem zmian lub uzupełnień. Potwierdzenie to nie wymaga zachowania szczególnej formy, może zostać dokonane również w postaci elektronicznej, bądź w inny sposób. Potwierdzenie przez

klienta otrzymania oferty ogłoszonej przez przedsiębiorcę na stronie internetowej następuje przeważnie przez jego zindywidualizowanie się, co wyraża się poprzez zalogowanie jego danych w witrynie internetowej. Od tego momentu oferent staje się związany ofertą zamieszczoną na swojej stronie internetowej, przy czym termin tego związania może wynikać z treści oferty, a w braku takiego wskazania, ustalany jest na podstawie art. 66 § 2 k.c.

/vide: komentarz do art. 66¹ k.c. [w:] A. Kidyba (red.), tom I. Część ogólna, opubl. LEX /. Stosownie do treści art. 61 § 2 k.c, oświadczenie woli wyrażone w postaci elektronicznej jest złożone innej osobie z chwilą, gdy wprowadzono je do środka komunikacji elektronicznej w taki sposób, żeby osoba ta mogła zapoznać się z jego treścią.

Nie stanowi również dostatecznego dowodu na zawarcie spornej umowy załączony do pozwu wydruk formularza rejestracyjnego. Po pierwsze dane tam umieszczone nie są spójne z danymi prowadzonej przez pozwanego działalności gospodarczej, nie został wskazany nr NIP. Faktura VAT, również nie może stanowić wystarczającego dowodu w tym zakresie. Nie została bowiem zaakceptowana przez pozwanego i nie stanowi sama w sobie dowodu zawarcia i treści umowy cywilno-prawnej oraz istnienia zobowiązania. Dokument taki może mieć ewentualnie znaczenie pomocnicze, jako dokument księgowy w ustaleniu treści umowy oraz potwierdzenia jej zawarcia jednak tylko w zestawieniu z innymi dowodami, które w tej sprawie nie dowodzą faktu zawarcia żadnej umowy.

Mając powyższe na uwadze nie można przyjąć – na podstawie dowodów przedstawionych przez powoda aby pozwanego z (...) Sp. z o.o.

w G. łączyła umowa o odpłatne świadczenie usług drogą elektroniczną. Wobec czego brak jest również do uwzględnienia roszczenia w zakresie domagania się zryczałtowanych kosztów windykacji należności.

W tym stanie rzeczy, jak wskazano powyżej, powództwo podlegało oddaleniu na mocy art. 6 k.c., o czym Sąd orzekł w punkcie 1 sentencji wyroku.